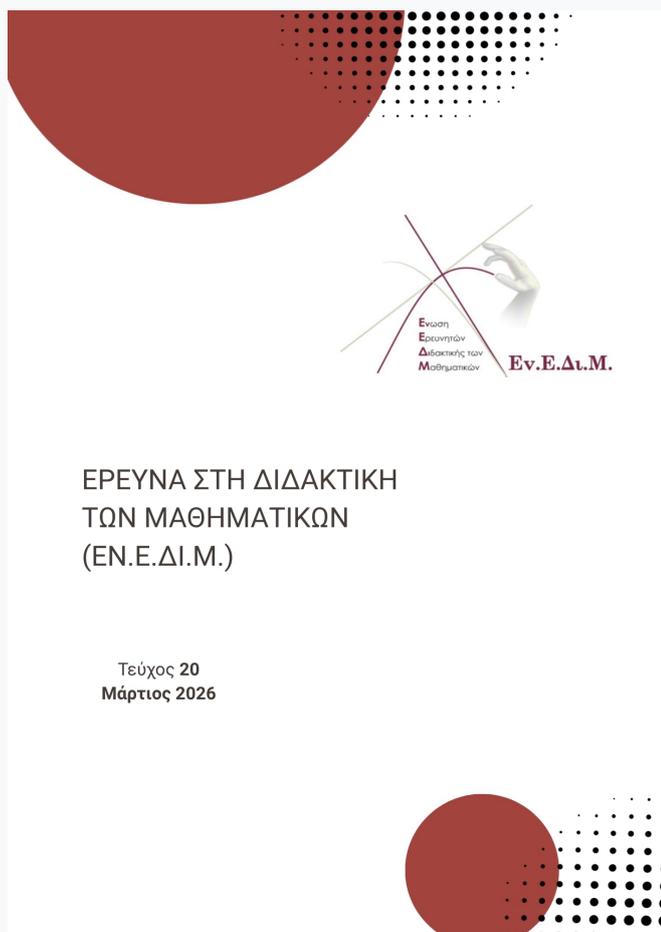


Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Αρ. 20 (2026)

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ



ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΕΥΧΟΥΣ

Χαρούλα Σταθοπούλου

doi: [10.12681/enedim.44964](https://doi.org/10.12681/enedim.44964)

Copyright © 2026, Χαρά Σταθοπούλου



Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σταθοπούλου Χ. (2026). ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΕΥΧΟΥΣ. *Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών*, (20), 3–4. <https://doi.org/10.12681/enedim.44964>

Αφιερωμένο στη μνήμη της
Μαριάννας Τζεκάκη

Αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Με χαρά σας παρουσιάζουμε το 20^ο τεύχος του περιοδικού της ΕΝ.Ε.ΔΙ.Μ, μια χαρά λειψή, ωστόσο, καθώς η Μαριάννα με την οποία συνεργαστήκαμε εξαιρετικά όλα αυτά τα χρόνια δεν είναι πια μαζί μας —στις καρδιές μας θα παραμείνει παρούσα για πάντα. Τον ρόλο της στο περιοδικό αναλαμβάνει ο Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος, τον οποίο και καλωσορίζω. Ο Ανδρέας, από αυτό το τεύχος, έχει την ευθύνη για την τεχνική διαμόρφωση της έκδοσης.

Το παρόν τεύχος συγκεντρώνει τέσσερις ερευνητικές εργασίες που αναδεικνύουν τη μαθηματική εκπαίδευση ως ένα πεδίο όπου η διδακτική μεθοδολογία διασταυρώνεται με φυσικό τρόπο τόσο με την ψυχολογία, όσο και την κοινωνιολογία. Μέσα από τη διερεύνηση σύγχρονων εργαλείων διδασκαλίας και την ανάλυση των συναισθηματικών παραγόντων που διέπουν τη μάθηση, οι εργασίες αυτές προσφέρουν μια θεώρηση των προκλήσεων της σύγχρονης εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

Ένα κεντρικό σημείο αναφοράς του τεύχους είναι η αξιοποίηση χειραπτικών υλικών (manipulatives) ως μέσο υπέρβασης της μαθηματικής αφάιρεσης. Η προσέγγιση αυτή συνδέεται άμεσα με τη θεωρία της Ενσώματης Γνώσης (Embodied Cognition), η οποία υποστηρίζει ότι η νόηση δεν είναι μια αποκομμένη εγκεφαλική διεργασία, αλλά άρρηκτα συνδεδεμένη με τη φυσική δράση και την αλληλεπίδραση με το περιβάλλον (Shapiro, 2019).

Η εργασία των Παπαδημητρίου και Σκουμπουρδή αναδεικνύει τη συμβολή του γεωπίνακα στη διδασκαλία των πολυγώνων στη Δ' Δημοτικού. Τεκμηριώνεται ότι η ενεργός εμπλοκή και η διερεύνηση με χειραπτικά εργαλεία ενισχύουν τη γεωμετρική σκέψη, επιτρέποντας στους μαθητές και τις μαθήτριες να οικοδομήσουν στέρεες αναπαραστάσεις για έννοιες όπως το εμβαδόν και η περίμετρος.

Παράλληλα, οι Ραχμανίδη και Νίτσιου εστιάζουν στη Μοντεσσοριανή φιλοσοφία για μαθητές και μαθήτριες με μαθησιακές δυσκολίες. Εδώ, το υλικό λειτουργεί ως «αντικείμενο μετάβασης» που μειώνει το γνωστικό φορτίο και προωθεί τη συμπερίληψη, επιτρέποντας τη μάθηση μέσα από την ανακάλυψη και τον ατομικό ρυθμό (Lillard, 2017).

Το τεύχος συνεχίζεται με δύο εργασίες που εστιάζουν σε παράγοντες που καθορίζουν τη σχέση με τα Μαθηματικά: το άγχος και τις έμφυλες αναπαραστάσεις.

Η εργασία των Γεωργακούλια και Κολέζα για το μαθηματικό άγχος των μελλοντικών εκπαιδευτικών υπογραμμίζει τη σημασία της Διδακτικής Αυτοαποτελεσματικότητας (Teaching Self-efficacy). Οι προσωπικές πεποιθήσεις και οι αρνητικές εμπειρίες των φοιτητών και φοιτητριών Παιδαγωγικών Τμημάτων αποτελούν κρίσιμη παράμετρο, καθώς η

διαχείριση του προσωπικού άγχους του εκπαιδευτικού είναι προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού μαθησιακού κλίματος στην τάξη (Beilock et al., 2010).

Τέλος, η εργασία της Καραντουμάνη εμβαθύνει στις έμφυλες διαφορές του άγχους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα ευρήματα αναδεικνύουν ότι το άγχος συχνά τροφοδοτείται από την Απειλή του Στερεοτύπου (Stereotype Threat) —την πίεση που νιώθουν τα άτομα (εδώ τα κορίτσια) να μην επιβεβαιώσουν αρνητικές κοινωνικές προκαταλήψεις για τις ικανότητές τους (Spencer et al., 2016). Η αναγνώριση αυτών των κοινωνικών κατασκευών είναι απαραίτητη για τον σχεδιασμό μιας έμφυλα ευαίσθητης μαθηματικής εκπαίδευσης.

Εν κατακλείδι, τα ευρήματα των τεσσάρων εργασιών μάς δείχνουν ότι η βελτίωση της μαθηματικής εκπαίδευσης απαιτεί την παροχή εργαλείων που καθιστούν τη γνώση απτή, καθώς και τον μετασχηματισμό των στάσεων που εμποδίζουν την ισότιμη πρόσβαση σε αυτήν. Η συμπερίληψη και η ενδυνάμωση εκπαιδευτικών, αλλά και των μαθητών και των μαθητριών αποτελούν βασικούς πυλώνες για ένα σχολείο που υπερβαίνει τα στερεότυπα και τους αποκλεισμούς.

Αναφορές

- Beilock, S. L., Gunderson, E. A., Ramirez, G., & Levine, S. C. (2010). Female teachers' math anxiety affects girls' math achievement. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 107(5), 1860–1863. <https://doi.org/10.1073/pnas.091096710>
- Lillard, A. S. (2017). *Montessori: The science behind the genius*. Oxford University Press.
- Shapiro, L. (2019). *Embodied Cognition*. Routledge.
- Spencer, S. J., Logel, C., & Davies, P. G. (2016). Stereotype threat. *Annual Review of Psychology*, 67, 415–437. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-073115-103235>